



Miljøministeriet  
Miljøstyrelsen

**UNDGÅ FORURENING MED KVIKSØLV FRA LYSKILDER:**

# Brug pæren – også når den er gået

## **SPAREPÆRER OG LYSSTOFRØR INDEHOLDER KVIKSØLV.**

De skal indsamles korrekt for at undgå udledning af kviksølv. Desværre ender mange tons brugte sparepærer hvert år i den almindelige skraldespand. Det er et problem i mange etageejendomme.

Medarbejdere inden for ejendomsdrift og affaldshåndtering spiller en vigtig rolle for at få affaldssorteringen til at fungere godt. Informationen på de følgende sider kan være med til at undgå, at kviksølv fra brugte sparepærer og lysstofrør ender som forurening til skade for mennesker og miljø.

**Læs desuden mere om sparepærer og kviksølv  
på [mst.dk/paeredygtig](http://mst.dk/paeredygtig)**

**Man skal ikke  
blande æbler  
og pærer!**





## 1. VÆLG LED

Hvis du erstatter sparepærerne med LED-pærer, undgår du kviksvølv. Desuden er der en lang række fordele ved at vælge LED-pærer til ejendommen:

- LED-pærer bruger mindre strøm end sparepærer, hvilket sparer penge på elregningen.
- LED-pærer har en meget lang levetid – 10-25 år – hvilket betyder, at de skal udskiftes meget sjældent.
- LED-pærer fungerer godt i trappeopgange, kældre og loftrum, da de kan holde til mange tænd/sluk og tænder uden forsinkelse – modsat mange lysstofrør og sparepærer.
- LED-pærer er ikke temperaturfølsomme, så de kan uden problemer bruges både uden dørs og i kolde kældre.

## 2. GØR DET TYDELIGT FOR BEBOERNE, HVOR DE BRUGTE SPAREPÆRER SKAL AFLEVERES

Når beboerne står med affaldet i hånden, er de motiverede for at komme af med det på den rigtige måde. Samtidig er der en stor risiko for, at beboerne gør det forkert, hvis det er vanskeligt at finde ud af. Sørg for, at det er nemt for beboerne at se, hvor de skal aflevere deres brugte sparepærer:

- Lav synlig og tydelig skiltning af, hvor affaldet skal afleveres.
- Lad det klart fremgå, hvor beboerne gerne må aflevere sparepærer – og evt. hvor de ikke må.

## 3. SÆT EN BOKS FREM TIL BRUGTE SPAREPÆRER OG LYSSTOFRØR

At sætte en særlig boks frem viser, at det er en affaldstype, som beboerne skal huske at sortere fra det øvrige affald. **Sørg for, at lyskilderne kan afleveres i hel tilstand for at undgå glasskår og frigivelse af kviksvølv.**

Sæt boksen det rette sted, så den bliver brugt:

- Stil boksen et sted, hvor beboerne jævnligt kommer forbi, så de lærer boksen at kende.
- Stil boksen, så den er let at få øje på.
- Stil boksen, så den er let at komme til for beboerne.
- Boksen skal være placeret, så børn ikke har adgang til sparepærerne.
- Boksen skal være tilgængelig hele døgnet for at undgå, at affaldet bliver efterladt et tilfældigt sted.

**Brug pæren – også når den er gået**



#### **4. HOLD BEBOERNE INFORMEREDE**

Hold beboerne orienterede om ejendommens regler for, hvordan de skal sortere affald. Hold dem også orienterede om, hvordan det går. Fortæl, hvis affaldssorteringen er en succes – f.eks. ved at fortælle hvor mange sparepærer, der er indsamlet på en måned eller lignende. Meld det også ud, hvis der forekommer mange fejlsorteringer.

Det er oplagt at tage affaldssortering op på den årlige generalforsamling eller ved andre fællesarrangementer for beboerne i ejendommen. Her er der mulighed for at høre, hvornår beboerne er i tvivl om affaldssortering, og i fællesskab kan I nå frem til, hvordan affaldssorteringen kan blive endnu bedre, og eventuelle problemer kan blive løst.

#### **5. VÆR VEDHOLDENDE OG KONSEKVENT**

Det er en misforståelse, at det er lige meget, om man sorterer sit affald, når det kun drejer sig om små mængder på et år. Der er kun en lille mængde kviksølv i hver sparepære, men kviksølv er giftigt selv i meget små mængder. På samme måde kan små stykker plast i papiraffaldet eller metal i glasaffaldet betyde, at materialerne ikke kan genanvendes.

Vær derfor konsekvent i dialogen med beboerne om, at det ikke er et spørgsmål om store eller små stykker affald, men derimod et spørgsmål om rigtig og forkert sortering. Prøv at undgå al forkert affaldshåndtering.

#### **6. ALLE ELPÆRER KAN GENANVENDES**

Alle elpærer indeholder glas og metal, som kan genanvendes. Hvis de ikke sorteres fra, bliver de kørt til forbrænding. Det er særligt problematisk for sparepærer og lysstofrør, som indeholder kviksølv og derfor skal på deponi. LED-pærer indeholder værdifulde metaller, som kan genanvendes.

Det kan være svært at se forskel på forskellige typer elpærer. Der er sparepærer, LED-pærer og halogenpærer, som ligner de glødepærer, som var almindelige før i tiden.

Hvis du kommer i tvivl, kan du altid aflevere alle slags elpærer sammen med sparepærer. Så bliver de genanvendt. Men smid aldrig lyskilder i glas- eller metalcontaineren.

**Brug pæren – også når den er gået**



## **7. FÅ BESTYRELSEN TIL AT ENGAGERE SIG**

Det er en god ide at tage affaldssortering op med bestyrelsen eller boligselskabet. Dels kan der være ting, som de skal give grønt lys til. Dels kan de være med til at fortælle beboerne om reglerne og slå fast for over alle, at det er vigtigt at håndtere brugte sparepærer og lysstofrør korrekt.

Brug evt. dette materiale som inspiration til, hvad I kan gøre.

## **8. FIND REDSKABER OG INSPIRATION OG HJÆLP PÅ MST.DK/PAEREDYGTIG**

På [mst.dk/paeredygtig](https://mst.dk/paeredygtig) finder du:

- Information om forskelle på elpærer og fordele ved LED-pærer.
- Et skilt, der kan bruges til at vise, hvor brugte sparepærer skal afleveres.
- Et opslag, der kan hænges op i opgangen, med en opfordring til beboerne om at sortere deres sparepærer korrekt.
- Information om, hvordan lyskilder genanvendes til nye produkter, når de affaldsorteres rigtigt.

## **9. DEL DE GODE IDEER**

Del dine egne gode ideer med dine kollegaer. Hør, hvilke metoder, som har virket godt for dem. Der findes en lang række forskellige metoder til affaldssortering i etageejendomme, så der vil også være en metode, som passer godt til din ejendom.

**Brug pæren – også når den er gået**